

maa aldrig glemme, at paa de smaa Indtægter, Miiddelstandens Indtægter, vil der i Almindelighed kun kunne spares saare lidet. Ganske vist er det saaledes, at om, hvad der kan spares her, gælder det gamle Ord, at mange Bække smaa, gør en stor Aa. Derfor ved vi ogsaa, at der i Sparekasserne i Smaabeløb kan indsamles en klækkelig Kapital, men hvad der klodser noget i et Erhvervsliv, vil altid blive de store Formuer, og dette ligger simpelt hen deri, at de store Formuer saa at sige umuligt kan spises op af sine Indehavere. Rockefeller gjorde en Gang, da man beklagede sig over hans uhyre Rigdomme, opmærksom paa, at det, han og hans nærmeste Husstand kunde bruge op, var dog et saare begrænset Beløb, og da han tilmed havde en daariig Mave, kunde han ikke spise og drikke særlig mange Penge op. Men hvad der i øvrigt kan bruges til Luksus, til Silkestrømper o. s. v., er ikke store Sager. Vi har nu faaet nedsat et Valutaraad her i Landet, hvis fornemste Opgave synes at skulle være at forhindre Brugen af Silkestrømper, men selv om Befolkningen derved tvinges til at gaa med Uldsokker, tror jeg ikke, det i væsentlig Grad vil forbedre Landets Betalingsbalance. Men for at vende tilbage til Eksemplet: om en saa stor Formue som Rockefellers — og det er nu en Gang saaledes, at den blotte Tanke om en saadan kan faa en hvilken som helst Socialdemokrat til at besvime — gælder det netop, at en saa overvejende Del, hvor der er Tale om Millioner og atter Millioner, nødvendigvis maa anbringes produktivt, i Forretningstilivet, d. v. s. skabe Arbejde og Fortjeneste rundt omkring. Hvad i Alverden skulde den Mand med saa mange Millioner uden at anbringe dem i Aktier og Obligationer, omkring i store Erhvervsforetagender, og det er sikkert adskillige Erhvervsforetagender, der er blomstret op derved. Nu ved jeg fuldt vel, at hermed har jeg givet socialdemokratiske Agitatorer af lavere Rang et Ord at rende med; nu vil det hedde sig, at vi oppe i Landstinget i den Grad forsvare Formuerne, at man ønsker, at de højere Formuer i væsentlig Grad gaar fri for Skat, og at kun Smaafolk beskattes. Ærede Medlemmer, som har hørt min Tale, ved, at dette aldeles ikke ligger i de Betragtninger, jeg her har fremført. Det følger af Sagens Natur, at de store Formuer baade maa give og jo ogsaa under et forstandigt Skattesystem kan komme til at give klækkelige Bidrag til Samfundshus-

holdningen. Og jeg har heller ikke villet udtale mig om, hvorvidt det skulde være heldigt, at der danner sig i et Land saa store Formuer som Rockefellers, eller om, at Virksomheder af den Rockefellerse Art ikke skulde være Genstand for en Statskontrol, at Nydelsen af de uhyre Indtægter ikke kom under et vist Tilsyn, med andre Ord ikke skal kunne skabe en social Misère paa en eller anden Maade. Alt, hvad derom kan siges, ligger ikke for i dette Øjeblik, hvor vi behandler en Skattelov, jeg ser paa Sagen rent skatteteknisk, og jeg skal tillade mig at mene, at det er en yderst farlig Vej, man er inde paa, naar man i Stedet for den hidtil fastslaaede Skatteskala af 1910 for Københavns Kommune, hvor man staar paa en Procent af 3,4 af 10 000 Kr., 5 af 20 000 Kr. og 6 af det Beløb, hvormed Indtægten overstiger 200 000 Kr., nu for saadanne store Formuers Vedkommende kommer op paa 23—25 pCt. Det er en farlig Vej, fordi det er i Virkeligheden en Aareladning af Samfundets Kapital. Som Kapital betegner jeg rent nationaløkonomisk den Del af Landets Formue, som skal virke i Produktionen og skaffe os Produktionsmidler, hvorved Befolkningen kan arbejde. Jeg ser, at den højtærede Indenrigsminister, hvis Fraværelse her i dette Øjeblik jeg beklager, har udtalt sig meget, ja, hvad skal jeg sige, despekterligt om de store Formuer, har ironiseret over deres Beklagelser og citeret Lloyd Georges Udtalelse i den Anledning, at det var skrækeligt med de rige, de kunde ikke leve paa Grund af de høje Skatter, og de kunde ikke dø paa Grund af de høje Arveafgifter. Men selv om man nu maa have nok saa meget mod rige Mænd, er der altsaa en anden Side af Sagen, som jeg her har tilladt mig at pege paa. Og det er aldeles ikke for de rige Mænds Skyld, jeg her taler — om de faar lidt mere eller lidt mindre, bekymrer mig personlig lige saa lidt som den højtærede Minister —, men det er fra et rent og skært Samfundssynspunkt, Vigtigheden af, at der er rigelig Kapital i Landet, at jeg mener, at den Tilstand, vi for Øjeblikket lever i, den Krise, hvori vi befinder os, noget skyldes hele den Skattepolitik, der er ført herhjemme, og Sporene skræmmer i saa Henseende. Naar den højtærede Indenrigsminister i Anledning af det Eksempel, der blev fremdraget af en københavnsk Folketingsmand om, hvorledes en Formue paa 25 Mill. Kr. ikke med den foreslaaede Skat vilde give mere Indtægt end en Formue